

Lista de propuneri de finanțare a acțiunilor/măsurilor de politică pe domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor în contextul elaborării CBTM 2021-2023

I) În prezent, sectorul tehnologiei informației și comunicațiilor este un sector economic în care Republica Moldova înregistrează progrese semnificative. În sector activează 2145 de companii cu peste 27 mii de angajați, cota sectorului TIC în Produsul Intern Brut (PIB) al țării constituie circa 7%.

Aport semnificativ are industria IT, care se află pe un trend pozitiv de dezvoltare și a asigurat o creștere a venitului de la 2,4 miliarde lei în anul 2016 la 5,3 miliarde lei în anul 2018, în timp ce volumul exporturilor serviciilor IT a crescut în perioada 2015-2018, de la 64 milioane USD la 148 milioane USD.

Moldova IT Park, inițiativa cheie de dezvoltare a industriei IT, înregistrează rezultate remarcabile. Astfel, după doi ani de activitate, în parc sunt înregistrate 525 de companii rezidente active, dintre care 133 cu capital străin. Venitul realizat de rezidenți activi în anul 2019 a constituit 3,6 miliarde lei, în creștere cu 80% față de venitul realizat în anul 2018 (2 mld lei).

Moldova IT Park a fost recunoscut de Uniunea Internațională de Telecomunicații (UIT) ca fiind una dintre cele mai bune practici mondiale de promovare și dezvoltare a ecosistemului IT. Premiul a fost înmănat la 11.09.2019, la Budapesta, Ungaria.

II) Provocările majore cu care se confruntă sectorul tehnologiei informație și comunicațiilor la momentul actual sunt determinate în special de:

- lipsa posibilității de asigurare a previzibilității politicii fiscale pentru industria IT pentru o perspectivă îndelungată (5-7 ani);
- necoresponderea necesităților curente ale industriei IT a numărul de specialiști calificați disponibili în piața muncii;
- lipsa mecanismelor de acces la finanțare alternativă a companiilor IT, care creează produse și servicii IT proprii;
- reducerea costului instalării rețelelor de comunicații electronice de mare viteză, astfel, stabilirea unor plăți suplimentare (altele decât taxa de acces) de către autoritățile publice locale pentru operatorii de comunicații electronice, va diminua creșterea eficienței în utilizarea infrastructurii fizice existente și va contribui la majorarea costurilor la realizarea dreptului de acces, iar drept consecință va stopa în mod semnificativ procesul de asigurare a unei instalări rapide și pe scară largă a rețelelor publice de comunicații electronice;
- identificarea măsurilor optime, care vor permite menținerea rentabilității oficiilor Î.S. „Poșta Moldovei”, preponderent în zonele rurale.

Obiectivele și direcțiile de dezvoltare a sectorului tehnologiei informației și comunicațiilor sunt stabilite în următoarele documente de planificare strategică: *Strategia Națională de dezvoltare a societății informaționale „Moldova Digitală 2020”, Strategia de dezvoltare a industriei tehnologiei informației și a ecosistemului pentru inovare digitală pe anii 2018-2023, Programul privind tranziția de la televiziunea analogică terestră la cea digitală terestră, etc.* Astfel, întru dezvoltarea sectorului respectiv, politicile statului ținesc următoarele priorități pe domeniul TIC.

III) Prioritățile de bază ale sectorului tehnologiei informației și comunicațiilor pentru perioada anilor 2021-2023

Prioritatea 1: Dezvoltarea industriei tehnologiei informației:

Acțiunea: Crearea Fondului de susținere a inovațiilor digitale și a startup-urilor inovatoare

Prioritatea 2: Operaționalizarea Sistemului Informațional Automatizat 112

Acțiunea 1. Menținerea Sistemului informațional automatizat al Serviciului 112;

Acțiunea 2. Cheltuieli curente (salarii, servicii comunale, servicii telecomunicații ș.a.).

Prioritatea 3: Consolidarea și modernizarea infrastructurii de comunicații poștale

Acțiunea 1. Achitarea cotizației de membru CEPT (Conferința Europeană a Administrațiilor Poștale și de Comunicații)

Acțiunea 2. Elaborarea Codului comunicațiilor electronice al Republicii Moldova

IV) Indicatori strategici pe domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor conform priorităților de bază ale sectorului:

1. creșterea veniturilor de la prestarea serviciilor TI cu 10%;
2. numărul companiilor TI nou create înregistrate în „Moldova IT Park”, în creștere cu 10 %;
3. fondul de susținere a inovațiilor digitale și a startup-urilor inovatoare creat;
4. numărul apelurilor recepționate per an prin intermediul Serviciului 112;
5. rata anuală de recepționare a apelurilor prin intermediul Serviciului 112;
6. penetrare acces Internet la puncte fixe – 27% din numărul populației sau circa 60% din numărul gospodării;
7. acoperire cu semnalul Multiplexului A de TV digitală terestră – 99% din populație a Republicii Moldova (inclusiv și din localităților din stânga r. Nistrului);
8. serviciul poștal universal asigurat pentru 100% din populația Republicii Moldova;
9. extinderea gamei de servicii poștale;
10. prestarea gratuită a serviciilor poștale pentru toți nevăzătorii și prizonierii de război.

V) Descrierea acțiunilor ce reies din prioritățile stabilite pe sectorul tehnologiei informației și comunicațiilor, pentru anii 2020-2022

1. Crearea Fondului de susținere a inovațiilor digitale și a startup-urilor inovatoare. Accesul la finanțare este considerat a fi una din cele 4 probleme critice și principală preocupare pentru IMM-urile din țară. Accesul limitat la finanțare al companiilor din industria TI a fost identificat ca una din problemele principale în dezvoltarea social-economică a Republicii Moldova, respectiv, Ministerul Economiei și Infrastructurii a identificat drept acțiune elaborarea unui Fond de finanțare nerambursabilă pentru Startup-uri IT. Acțiunea reiese din Strategia de dezvoltare a industriei tehnologiei informației și a ecosistemului pentru inovare digitală pe anii 2018-2023. Pentru realizarea măsurii au fost calculate circa 60 mil. lei, dintre care 30 mil. din resursele partenerilor de dezvoltare și **30 mil. lei** din bugetul de stat. Implementatori: ODIMM, partenerii de dezvoltare. Acțiunea presupune elaborarea Foii de parcurs și crearea Fondului de susținere a inovațiilor digitale și a startup-urilor inovatoare, startup-urile urmând să obțină finanțare pentru dezvoltarea unei afaceri în IT inovatoare, care să aibă un impact asupra industriei IT.

2. Dezvoltarea Serviciului 112 și implementarea numărului unic european pentru apeluri de urgență 112 în Republica Moldova se realizează în conformitate cu prevederile Legii nr. 174 din 25.07.2014 cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului național unic pentru apelurile de urgență 112. Pentru funcționarea și dezvoltarea Serviciului 112 sunt necesare anual **62 mil. lei**:

Cheltuielile privind retribuirea muncii - 30 000,00 mii lei. Conform Statului de personal, Serviciul 112 are 119 de posturi. Fondul de salarizare include: majorarea cuantumului minim garantat conform Hotărârii Guvernului nr. 165 din 09.03. 2010 „Cu privire la cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real” pentru salariu de funcție, plata zilelor de sărbătoare pentru angajații care prestează munca în ture, spor pentru intensitatea muncii de 10% din fondul anual de retribuire, spor pentru vechimea în muncă.

Cheltuieli pentru servicii - 8 000,00 mii lei inclusiv: servicii comunale, telecomunicații, contracte prestări servicii, consumabile de birou și mărfuri de uz gospodăresc, întreținerea mijloacelor de transport, deplasări, formarea profesională, examen medical, ș.a.

Mentenanța Sistemului Informațional Automatizat al Serviciului 112 – 24 000,00 mii lei. În conformitate cu reglementarea tehnică "Procese ciclului de viață al software-ului" RT 38370656 - 002:2006, aprobat prin ordinul Ministerul Dezvoltării Informaționale Nr. 78 din 01.06.2006, care este obligatoriu tuturor sistemelor informaționale automatizate de importanță statală, în ciclul de viață al sistemelor informaționale intră perioada de mentenanță.

3. Prestarea serviciilor poștale pentru nevăzători și prizonieri de război

Potrivit art. 16 al Convenției poștale universale, ratificată prin Legea nr. 44/2018, trimerile poștale adresate nevăzătorilor și prizonierilor de război sunt scutite de toate taxele poștale, iar conform art. 28 alin. (4) din Legea comunicațiilor poștale furnizorul de serviciu poștal universal prestează gratuit serviciul dat, fără a-i fi acoperite cheltuielile suportate. Respectiv, acest serviciu este prestat gratuit de către Î.S. „Poșta Moldovei”. Pentru anul 2020, costurile estimative planificate pentru prestarea acestor servicii au fost de circa **60 mii lei**.

Necesitatea compensării serviciilor gratuite din sfera serviciului poștal universal este îndreptată pentru:

- acoperirea cheltuielilor de furnizare a serviciilor poștale scutite de taxe (distribuirea cecogramelor – trimiteri pentru nevăzători; coletelor poștale și trimerilor serviciilor poștale de plată adresate prizonierilor de război sau expediate de către aceștia);
- menținerea și dezvoltarea rețelei poștale utilizată de către operatorul de serviciu poștal universal.

Ministerul Economiei și Infrastructurii finalizează procesul de modificare a Legii comunicațiilor poștale nr.36/2018, unde este reglementată finanțarea serviciilor poștale gratuite destinate nevăzătorilor și prizonierilor de război, prestate de către furnizorul de serviciu poștal universal, din bugetul de stat. Mărimea alocațiilor bugetare se calculează în baza costurilor suportate în anul bugetar precedent. Proiectul de lege de modificare a Legii comunicațiilor poștale nr. 36/2016 a fost adoptată de Parlament în prima lectură la data de 20.12.2019.

4. Servicii de consultanță pentru elaborarea Codului comunicațiilor electronice al Republicii Moldova

Elaborarea Codului comunicațiilor electronice al Republicii Moldova constă în armonizarea legislației Republicii Moldova cu Directiva (UE) 2018/1972 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de instituire a Codului european al comunicațiilor electronice conform planului de asociere RM-UE. Această directivă are ca scop reformarea sectorului comunicațiilor electronice, având următoarele roluri:

- stabilește un set de norme actualizate pentru a reglementa rețelele de comunicații electronice (telecomunicații), serviciile de telecomunicații și facilitățile și serviciile asociate;
- stabilește sarcini pentru autoritățile naționale de reglementare și pentru alte autorități competente și instituie un set de proceduri pentru a asigura armonizarea cadrului de reglementare la nivelul întregii UE;
- vizează stimularea concurenței și a creșterii investițiilor în rețele 5G și de foarte mare capacitate, astfel încât fiecare cetățean și întreprindere din UE să poată beneficia de conectivitate de înaltă calitate, de un nivel ridicat de protecție a consumatorilor și de mai multe opțiuni de servicii digitale inovatoare. Pentru realizarea măsurii planificate pentru anul 2021 au fost estimate circa **500 mii lei** din bugetul de stat, cât și resursele partenerilor de dezvoltare.

Tabelul 1: Repartizarea liniei de bază de cheltuieli pe programe/subprograme și pe bugete pe domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor

mii lei

[illegible]

B. Măsurile de politici din cadrul sectorului

B.1. Măsurile politice în curs de desfășurare care au acoperire financiară

Tabelul 2 : Principalele acțiuni/măsurile de politică din sector care au acoperire financiară (incluse în linia de bază) pe programe/subprograme și pe bugete pe sectorul tehnologiei informației și comunicațiilor

mii lei

Indicatorii	Documentul de referință	2019 executat	CBTM 2020-2022			Aprobat buget 2020	CBTM 2021-2023		
			2020	2021	2022		2021	2022	2023
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Programul 15 „Edificarea societății informaționale”									
<i>Subprogramul 1504 „Tehnologii informaționale”</i>									
Costul TOTAL									
<u>Acțiunea 1</u> Dotarea cu convertoare pentru televiziunea digitală terestră a familiilor beneficiare de ajutor social.	Programul privind tranziția de la televiziunea analogică terestră la cea digitală terestră (HG nr. 240/2015)	2948.67	9000.0	-	-	9040.0	-	-	-
<u>Acțiunea 2</u> • Menținerea Sistemului informațional automatizat al Serviciului 112; • Cheltuieli curente (salarii 119 angajați, servicii comunale, servicii telecomunicații ș.a.).	Legea 174/2014 cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului național unic pentru apelurile de urgență 112	80661.1	50000.0	35000.0	35000.0	56000.0	35000.0	35000.0	35000.0
<u>Acțiunea 3</u> Achitarea cotizației de membru CEPT (Conferința Europeană a Administrațiilor Poștale și de Comunicații).	Hotărârea Guvernului nr. 454/2008 cu privire la optimizarea participării organelor centrale de specialitate ale administrației publice, precum și a altor autorități administrative centrale la executarea angajamentelor asumate față de organizațiile internaționale	2.4	2.7	2.7	2.7	2.7	2.7	2.7	2.7
<u>Acțiunea 4</u> Prestarea serviciilor poștale pentru nevăzători și prizonieri de război	Legea nr. 44/2018	-	45.6	45.6	45.6	45.6	45.6	45.6	45.6
Total pe sector		83 612.17	59048.3	35 048.3	35 048.3	65 088.3	35 048.3	35 048.3	35 048.3

B.2. Măsurile politice – în curs de desfășurare care nu au fost reflectate în linia de bază de cheltuieli

Tabelul 3: Principalele acțiuni/măsurile de politică din sector care nu au fost reflectate în limitele de cheltuieli pe programe/subprograme pe sectorul tehnologiei informației și comunicațiilor

mii lei													
Ordinea	Acțiunile/ măsurile de politică	Codul / denumirea P1P2	Documentul de referință/adopțare	Perioada de implementare	Costul TOTAL al acțiunii	Executat până la sfârșitul anului 2019	CBTM 2020-2022			Aprobat buget 2020	CBTM 2020-2023		
							2020	2021	2022		2021	2022	2023
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
B.2.1 Masurile/acțiunile din programele/strategiile naționale - aprobate prin actele legislative/normative													
1	• Menținanța Sistemului informațional automatizat al Serviciului 112, • Extinderea Sistemului informațional automatizat al Serviciului 112 până în echipajele de intervenție	1504	Legea 174/2014 cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului național unic pentru apelurile de urgență 112	2021-2023	186 000.0	80661.1	-	-	-	50 000.0	27 000.0	27 000.0	27 000.0
2	Prestarea serviciilor poștale pentru nevăzători și prizonieri de război	1504	Legea nr. 44/2018	2021-2023	180.0	-	-	-	-	45.6	14.4	14.4	14.4
3	Crearea Fondului de susținere a inovațiilor digitale și a startup-urilor inovatoare	1504	Strategia de dezvoltare a industriei tehnologiei informației și a ecosistemului pentru inovare digitală pe anii 2018-2023 (HG 904/2018)	2021-2023	30 000.0	-	-	10 000.0	10 000.0	-	10 000.0	10 000.0	10 000.0
4	Servicii de consultanță pentru elaborarea Codului comunicațiilor	1504	Directiva (UE) 2018/1972 a	2021	500.0	-	-	500.0	-	-	500.0	-	-

Ordinea	Acțiunile/ măsurile de politică	Codul / denumirea P1P2	Documentul de referință/adoptare	Perioada de implementare	Costul TOTAL al acțiunii	Executat până la sfârșitul anului 2019	CBTM 2020-2022			Aprobat buget 2020	CBTM 2020-2023		
							2020	2021	2022		2021	2022	2023
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	electronice al Republicii Moldova		Parlamentului European										
TOTAL					216 680.0	80 661.1	-	10 500.0	10 000.0	50 045.6	37 514.4	37 014.4	37 014.4